

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Jana Kratochvíla a Martina Bobáka ve věci

žalobce: **GRUND a.s.**, IČO 252 63 366
sídlem Kalná Voda 5, Mladé Buky
zastoupen advokátem Mgr. Pavlem Kroupou,
sídlem Dědinova 19, Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**,
sídlem Na Františku 32, Praha 1

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného

t a k t o :

- I. Žalovaný je povinen rozhodnout o námitkách žalobce podaných dne 8. 2. 2023 v řízení vedeném pod č. j. MPO 13809/23/61100/61150, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 14 342 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Pavla Kroupy, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Skutkové okolnosti zjištěné ze správního spisu

1. Žalobce je příjemcem dotace žalovaného na projekt s názvem „GRUND – digitální tisk“.
2. Dne 27. 1. 2023 žalovaný rozhodl (č. j. MPO 13809/23/61100/61150) o nevyplacení části dotace žalobci pro nenaplnění povinných indikátorů.
3. Žalobce proti tomuto oznámení podal dne 8. 2. 2023 námitky ve smyslu § 14e odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že o těchto námitkách nebylo dosud rozhodnuto.
4. Dne 5. 4. 2023 žalovaný žalobci sdělil, že oznámení o nevyplacení dotace ze dne 27. 1. 2023 má považovat za bezpředmětné. Ten samý den vydal nové oznámení, kterým rozhodl o nevyplacení dotace žalobci ve stejném rozsahu, avšak s odlišným odůvodněním.
5. Žalobce proti tomuto druhému oznámení podal námitky dne 5. 5. 2023. Zde namítal jak procesní pochybení žalovaného, tak nesprávnost důvodů krácení dotace.
6. Dne 17. 7. 2023 ministr průmyslu a obchodu námitky žalobce podané dne 5. 5. 2023 odmítl jako opožděné.

II.

Argumentace účastníků

7. Žalobce v žalobě namítl nečinnost žalovaného, neboť ministr průmyslu a obchodu dosud nerozhodl o jeho námitkách ze dne 8. 2. 2023.
8. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Za prvé uvedl, že rozhodování o námitkách proti oznámení ze dne 27. 1. 2023 ztratilo jakýkoliv smysl, neboť toto oznámení bylo zrušeno jako bezpředmětné. Za druhé, žalobce nesplnil podmínku řízení, jelikož nevyčerpal prostředky k ochraně proti nečinnosti.
9. Žalobce v reakci uvedl, že opatření proti nečinnosti fakticky podal. Ve svých druhých námitkách ze dne 5. 5. 2023 opakovaně upozorňoval, že o jeho námitkách ze dne 8. 2. 2023 nebylo rozhodnuto.

III.

Posouzení žaloby soudem

10. Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany proti nečinnosti správního orgánu. Podmínky tohoto řízení a postup soudu při rozhodování o těchto žalobách je upraven v § 79 a násl. soudního řádu správního, podle kterého se ten, kdo bezvýsledně vyčerpal

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Podle § 81 soudního řádu správního soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni vydání svého rozhodnutí. Je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.

11. Městský soud nejdříve posuzoval, zda jsou splněny podmínky řízení. Mezi účastníky je sporné, zda žalobce vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu.
12. Podle § 80 odst. 3 správního řádu nadřízený správní orgán může učinit opatření proti nečinnosti v případě, kdy je z okolností zjevné, že věcně a místně příslušný správní orgán nedodrží lhůtu stanovenou pro vydání rozhodnutí o žádosti nebo zahájit řízení z moci úřední anebo v řízení řádně pokračovat. Po uplynutí lhůt pro vydání rozhodnutí může žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podat účastník.
13. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu účastník řízení je povinen vyčerpat prostředek ochrany proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu před podáním žaloby podle § 79 soudního řádu správního. A to i za situace, kdy se domáhá ochrany proti nečinnosti ústředního správního úřadu (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 5. 2014, č. j. 8 Ans 2/2012-278).
14. Podle citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu je tato podmínka „vlastní celkové koncepci správního soudnictví a teleologicky vyjadřuje zásadu subsidiarity ve vztahu mezi veřejnou správou a činností správních soudů. Jejím účelem je předejít soudnímu řízení v případech, kdy lze dosáhnout nápravy přímo u správních orgánů“ (bod 18). Smyslem této podmínky je dát správním orgánům možnost věc napravit, než bude aktivována ochrana soudní. To je podstatné z důvodu dělby moci, aby soudy nadměrně nezasahovaly do moci výkonné, pokud věc lze stále ke spokojenosti všech zúčastněných vyřešit uvnitř veřejné správy. Navíc ochrana poskytovaná správními orgány je zpravidla účinnější, rychlejší a hospodárnější než ochrana soudní.
15. Žalobce namítá, že žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podal. A to v jeho podání ze dne 5. 5. 2023. Soud tedy posoudí obsah tohoto podání. Zda na jeho základě mohl žalovaný seznat, že žalobce namítá jeho nečinnost a žalovaný měl tak možnost své pochybení napravit.
16. Správní řád není postaven na principu striktní formálnosti komunikace mezi účastníkem řízení a správním orgánem. Naopak základní zásadou správního řízení je, že veřejná správa je službou veřejnosti (§ 4 odst. 1 správního řádu). Z toho vyplývá i zásada vstřícnosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2021, čj. 2 As 402/2020-48, bod 20) a postup správního orgánu, aby osobám umožnil uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy (§ 4 odst. 5 správního řádu).
17. Podání účastníků nelze posuzovat striktně podle svého označení a přehlížet podstatnou část jeho obsahu. Nakonec podle § 37 odst. 1 správního řádu podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Správní orgán nesmí zůstat vědomě slepý a dělat, že nevidí, čeho se fakticky účastník podáním domáhá, byť podání není formulováno zcela jednoznačně.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

18. Toto podání žalobce je na úvodní straně jasně označeno jako „námitky (obrana) proti opatření o nevyplacení dotace“. Z toho opravdu na první pohled nevypadá, že by mělo jít o žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu. Toto podání má však dvě části.
19. V jedné části žalobce shrnuje své námitky proti krácení dotace. Ve druhé části reklamuje různá procesní pochybení poskytovatele dotace. Právě v této části opakovaně mimo jiné uvádí, že ministr dosud nerozhodl o jeho námitkách z 8. 2. 2023: namítá, že takový postup je v rozporu s § 14e rozpočtových pravidel (bod 9 podání), že o podaných námitkách musí být rozhodnuto (bod 15 podání) či žádá nápravu popsanych procesních chyb (bod 21 podání).
20. Dle městského soudu z podání žalobce tak dostatečně srozumitelně vyplývá, že za nezákonnou považuje skutečnost, že ministr dosud nerozhodl o jeho námitkách z 8. 2. 2023. Toto podání lze tedy považovat vzhledem ke svému obsahu i jako žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. To i při zohlednění skutečnosti, že žádost dle § 80 odst. 3 správního řádu nemá žádné předem stanovené obsahové či formální náležitosti.
21. Z daného podání je dle soudu minimálně zřejmé, že žalobce nerozhodnutí o námitkách považuje za porušení svých práv. Pokud snad měl žalovaný, respektive ministr pochybnosti, zda žalobce skutečně chce podat i žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu, mohl a měl si tuto otázku vyjasnit postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu.
22. Dle městského soudu tedy žalobce respektoval zásadu subsidiarity nečinnostní žaloby a žalovanému dal možnost jeho nečinnost napravit, než žalobu podal. Soud proto dospěl k závěru, že žalobce vyčerpal prostředky nápravy před podáním žaloby. Podmínka pro podání žaloby podle § 79 soudního řádu správního je splněna.
23. Lze dodat, že závěr o nevyčerpání prostředku k ochraně proti nečinnosti správního orgánu by nebylo důvodem pro odmítnutí žaloby. Soud by musel žalobce poučit o nutnosti takový prostředek podat a umožnit mu tedy tuto odstranitelnou překážku projednání žaloby napravit (nález sp. zn. IV. ÚS 3523/20 ze dne 24. 8. 2021, § 56).
24. K věci samé městský soud podotýká, že mezi stranami je nesporné, že ministr o námitkách žalobce ze dne 8. 2. 2023 dosud nerozhodl. Soud tak musí posoudit, zda jde o nezákonnou nečinnost.
25. V první řadě je nutno poznamenat, že je to teprve právě rozhodnutí o námitkách dle § 14e odst. 3 rozpočtových pravidel, které je správním rozhodnutím (viz např. rozsudek NSS ze dne 14. 12. 2023, č. j. 9 Afs 203/2023-45). Až proti tomuto rozhodnutí se příjemce dotace může bránit žalobou podle § 65 soudního řádu správního. Vydání rozhodnutí o námitkách je tedy také zásadní pro soudní ochranu poskytovatele dotace.
26. Městský soud vnímá argumentaci žalovaného, že rozhodování o námitkách proti opatření z 27. 1. 2023 ztratilo smysl, neboť toto opatření již neexistuje. To však dle soudu nijak nenapravuje fakt, že o námitkách rozhodnuto není. V rámci žaloby na ochranu proti nečinnosti soud neposuzuje, jak má v řízení správní orgán rozhodnout. Posuzuje pouze, zda rozhodl, či nikoliv.
27. V dané věci nelze než uzavřít, že ministr průmyslu a obchodu, který má o námitkách rozhodnout (§ 14e odst. 2, poslední věta rozpočtových pravidel), o námitkách žalobce podaných dne 8. 2. 2023 dosud nerozhodl.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

28. Podle § 71 odst. 1 správního řádu je přitom správní orgán povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu. Ministr měl na rozhodnutí již více než 11 měsíců. Městský soud tedy dospěl k závěru, že žalovaný je nečinný a žaloba je důvodná.
29. Městský soud proto dle § 81 odst. 2 soudního řádu správního uložil žalovanému povinnost rozhodnout ve věci námitek žalobce podaných dne 8. 2. 2023. K tomu mu stanovil lhůtu 15 dnů. Tuto délku lhůty soud považuje za přiměřenou a dostatečnou, aby žalovaný ve věci rozhodl. Přitom nijak nepředjímá, jak má ministr průmyslu a obchodu o námitkách rozhodnout a ani, zda takové rozhodnutí bude žalobci fakticky ku prospěchu, či nikoliv.
30. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a z odměny advokáta za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika) po 3 100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a), d), § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), včetně náhrady hotových výdajů (3 x 300 Kč) podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Dále byla jako součást odměny zástupce žalobce přiznána 21% daň z přidané hodnoty z celkové odměny za právní zastoupení podle zákona č. 237/2004 Sb., neboť právní zástupce žalobce je plátcem DPH. Celkem tedy žalobci náleží (2 000 + 9 300 + 900 + 2 142 DPH =) 14 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. ledna 2024

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D., v. r.
Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.